

Nowelizacja KPA w 2017 roku. Praktyczne aspekty prowadzenia postępowania administracyjnego.

1. Zmiany w obszarze zasad ogólnych postępowania administracyjnego:

- zasada „in dubio pro libertate” - art. 7a kpa,
- zasada proporcjonalności, bezstronności i równego traktowania,
- zasada uprawnionych oczekiwań – pewności prawa art. 8 § 2 kpa,
- zasada polubownego załatwienia spraw – art. 13 kpa,
- zmiana w zakresie dwuinstancyjności postępowania art. 16 kpa,
- zdefiniowanie decyzji prawomocnej art. 15 kpa.

2. Bezczynność organu i przewlekłość postępowania, ponaglenie:

- zmiany w art. 36–38 k.p.a., w tym zdefiniowane w art. 37 k.p.a. pojęcia bezczynności i przewlekłości,
- ponaglenie jako środek zaskarżenia bezczynności i przewlekłości,
- procedura rozpoznania ponaglenia,
- obowiązek pouczenia strony o możliwości wniesienia ponaglenia, w sytuacji, o której mowa w art. 36 § 1 k.p.a., a także zmiana ustawy o samorządowych kolegiach odwoławczych.

3. Zawiadomienie stron o decyzji lub innych czynnościach w postępowaniach z udziałem znacznej liczby podmiotów (art. 49–49b i art. 91 § 3 k.p.a.):

- sposób liczenia skutku zawiadomienia,
- sposób publicznego zawiadomienia o rozprawie,
- prawo żądania przez stronę udostępnienia jej odpisu decyzji lub postanowienia w sposób i w formie określonych we wniosku w przypadku zastosowania zawiadomienia o decyzji a brak możliwości spełnienia tego żądania przez organ.

4. Mediacja w postępowaniu administracyjnym:

- zmiany dot. rozdziału 5a, art. 35 § 5, art. 83 § 4, art. 96a–96n, art. 263 § 1, art. 263a i art. 264 § 1a k.p.a. - jako nowa instytucja postępowania administracyjnego;
- charakter sprawy, pozwalający na przeprowadzenie mediacji - wielość stron, możliwość zawarcia ugody, sprawa, w której organ ma zamiar wydać decyzję na niekorzyść adresata i może się spodziewać odwołania - organ stroną mediacji; cel i skutki mediacji;
- układ horyzontalny i układ wertykalny
- bezstronność mediacji;
- dobrowolność mediacji;

- kwestie poufności;
- czas trwania mediacji i sposób jej zakończenia;
- koszty mediacji – wynagrodzenie mediatora.

5. Wskazanie niespełnionych przesłanek do wydania decyzji zgodnej z żądaniem strony:

- art. 79a k.p.a. - ułatwienie stronie podjęcia działań zmierzających do skorygowania treści wniosku lub uzupełnienia materiału dowodowego w sprawie, a w efekcie – uniknięcie wydania rozstrzygnięcia negatywnego, gdy wydanie decyzji pozytywnej jest możliwe,
- zakres zastosowania i wyłączenia na mocy „lex specialis”.

6. Nakaz rozstrzygania niedających się usunąć wątpliwości faktycznych na korzyść strony:

- art. 81a k.p.a. – odpowiednik zasady „in dubio pro reo”?,
- przesłanki i skutki wprowadzenia regulacji,
- „wątpliwości faktycznych” a reguły dowodowe,
- zastosowanie tej zasady w sprawach, w których występują strony o spornych interesach.

7. Usprawnienie współdziałania organów i posiedzenie w trybie współdziałania:

- art. 106 § 6 i art. 106a k.p.a. – instytucja posiedzenia w trybie współdziałania, na wniosek strony, organu współdziałającego i z urzędu,
- termin na zwołanie posiedzenia,
- udział stron w posiedzeniu.

8. Milczące załatwienie sprawy (art. 1 pkt 1, art. 122a–122g, art. 151 § 3, art. 155a, art. 158 § 1 zd. 2, art. 162a k.p.a.):

- cel instytucji milczącego załatwienia sprawy i jej istota,
- przepis prawa materialnego jako podstawa prawna do jej zastosowania,
- milczące zakończenie postępowania (pasywna) a milcząca zgoda (aktywna),
- termin milczącego załatwienia sprawy,
- zaświadczenie o milczącym załatwieniu sprawy i możliwość weryfikacji prawidłowości milczącego załatwienia sprawy.

9. Ugody administracyjnej:

- rezygnacja z przesłanki „uproszczenia lub przyspieszenia postępowania” - art. 114 k.p.a.,
- prawo organu do wystąpienia z inicjatywą zawarcia ugody,
- doprecyzowanie treści ugody i konieczność włączenia ugody do akt sprawy,

- forma ugody.

10. Zmiany dotyczące postępowania odwoławczego:

- zrzeczeniu się odwołania,
- zmiana zakresu postępowania wyjaśniającego prowadzonego przez organ odwoławczy i podstaw do wydania decyzji kasatoryjnej,
- wytyczne organu odwoławczego w zakresie wykładni prawa,
- sprzeciw od decyzji kasatoryjnej – wymogi formalne i tryb jego wnoszenia oraz rozpoznania,
- doprecyzowana forma uwzględnienia skargi strony w trybie autokontroli (zmiana art. 54 § 3 p.p.s.a.),
- fakultatywny wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

11. Tryb postępowania administracyjnego o charakterze uproszczonym:

- specyfika postępowania uproszczonego,
- maksymalny termin na załatwienie sprawy w postępowaniu uproszczonym; wyłączenie możliwości wypowiedzenia się przez stronę co do przeprowadzonych dowodów,
- ograniczenie postępowania dowodowego do dowodów przedstawionych przez stronę na etapie wszczęcia postępowania i dowodów możliwych do ustalenia przez organ na podstawie danych, którymi organ ten dysponuje.

12. Administracyjne kary pieniężne (art. 189a–189k k.p.a.):

- definicja administracyjnej kary pieniężnej,
- przesłanki wymiaru administracyjnej kary pieniężnej,
- odstąpienie od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i udzielenie pouczenia;
- odsetki od kary zaległej,
- terminy przedawnienia nakładania administracyjnej kary pieniężnej,
- terminy przedawnienia egzekucji takiej kary,
- udzielenie ulgi w spłacie.

13. Pozostałe zmiany w k.p.a. i w innych ustawach:

- możliwość doręczeń na elektroniczne skrzynki podawcze między podmiotami publicznymi,
- doprecyzowanie zasad liczenia terminów,
- zmiana terminu na uzupełnienie braków formalnych podania,
- możliwość poświadczenia za zgodność z oryginałem dokumentu przez pracownika organu prowadzącego postępowanie,
- pouczenie o wysokości opłaty albo wpisu od skargi do sądu,

- zachowanie terminu na wniesienie skargi w razie skierowania jej wprost do sądu administracyjnego usunięcie wymogu wezwania organu do usunięcia naruszenia prawa.